

KAN JIJ EEN EI?

Tolktekst, versie 26-8-2002

Roos ligt onder een dekbed. Tolken (Papa en Mama) zitten op de eerste rij in het publiek.

Roos
Papa, Mama, voorlezen a.u.b.

Papa gebaart gedicht 's Nachts in mijn dromen...', Mama stemtolkt.
Welterusten, slaap lekker.

Papa en Mama openen het boek (decor), halen het dekbed en kleine voorleesboek weg.
Gaan weer op eerste rij zitten.

(OPKOMST HAAN.)

Haan
Wat krijgen we nou? Is dat een kip?
Ze heeft geen snavel, geen veren, geen vleugels, ze kan niet vliegen!
Het is al licht! De zon is al op! Sta op!
Kijk, alle kippen zijn al van stok af hoor. En jij ligt daar maar, luiwammes!
Sta op!

Roos
Waar ben ik? Waar is mijn knuffel, waar is Bambi?

Haan
Waar je bent? Dat zie je toch! Op mijn land. In mijn gras. En daar is mijn weg.

Roos
Nee hoor, ik ben gewoon thuis. Ik weet het zeker. Ik ben in mijn eigen slaapkamer. In mijn eigen bed.
En papa en mama zitten televisie te kijken.

Haan
Waar is dat huis dan? En het bed? Slaapkamer? Is er niet. En je vader en je moeder ook niet. Alleen ik ben er maar, en ik ben de baas.
En nu opstaan... En een buiging maken.
En nu... een ei leggen!

Roos
Een ei leggen, ikke?

Haan
Jazeker.

Roos
Ik ben toch geen kip? Ik ben een meisje! En mijn naam is Roos.

Haan
Een bloem. Je kan niet eens eieren leggen. Je kan niet eens vliegen.

Roos

(Verdrietig.) Nee, ik kan niet vliegen en dat wil ik zo graag.

Haan

(*Non-verbaal leedvermaak.*)

Roos

(*Komt op een idee.*) Maar kunt u een ei leggen?

Haan

Ik? Een ei leggen? Nee, daar zijn de kippen voor. Ik ben de baas. Niet zo brutaal jij!

Roos

Eerbiedwaardige koning...

Haan

Dat is al een stuk beter zo.

Roos

Ik heb een vraag aan u. Vroeger hè, toen u klein was, wat was u toen?

Haan

Een jonge haan.

Roos

Nee, nee, nog daarvoor.

Haan

Een piepjong haantje.

Roos

Nee, dat bedoel ik niet. Toen u nog niet geboren was.

Haan

Een ei.

Roos

Zie je nou wel!

Haan

Mond houden! Jij kan ook geen eieren leggen.

(OPKOMST RUPS.)

Rups

Ik ben Rups en ik eet en ik eet en ik groei en ik groei en ik eet en ik eet.

Haan

Hoera! Daar is mijn ontbijt.

Rups

Hohoho!

Haan

Een lekkere dikke vette rups!

Rups

Ho ho ho! Ik heb geen tijd om opgegeten te worden. Ben je nu helemaal gek geworden? Ik moet zelf eten!

Haan

Geen tijd? Hoezo geen tijd? Doe niet zo raar. Ik ga je gewoon lekker opeten!

Rups

Hohoho!

Roos

Stop! Koning, ik wou even wat vragen. Zeg Rups, kunt u een ei leggen?

Rups

Nu?... Nee, nee, nee... Later, later, later! En dan geen 1, geen 2, geen 3, geen 4, geen 5, geen 6. Nee, wel duizend miljoen eieren. Handenvol!

Haan

Wat sta je nou naar me te staren?

Roos

Hij kan een ei leggen!

Haan

Hou je mond jij. Hij kruipt met zijn buik over de grond. Hij kan niet eens vliegen!

Rups

Wacht maar af. Later als ik groot ben! Maar eerst ga ik lekker slapen en dan verander ik! Waarin? Dat zeg ik niet, dat is mijn geheim!

Roos

Ik kan wel bellen blazen. Kijk maar.

Haan

Alleen maar lucht.

Rups

Zeg, laat mij ook eens een belletje blazen!

Roos

Prachtig!

Rups

Zo, nou ga ik weer eens, daaag.

Haan

Hé, waar is die rups gebleven?

(HAAN AF. HAMSTER OP.)

Roos & Hamster simultaan
Huhhhh!

Roos
Jij bent een hamster!

Hamster
Jazeker, een hamster.

Roos
Mijn buurmeisje heeft ook een hamster. Die is zo klein, die past precies op mijn hand. Ze heeft een kooitje en daar zit-ie in. Elke dag haalt ze die hamster eruit en dan zet ze 'm op tafel en dan loopt-ie rondjes en rondjes en dan zet ze 'm weer terug.

Hamster
Op de tafel rondjes lopen. Wat een vrijheid zeg. Zal die blij zijn. En wat leuk ook. Ik ben blij dat ik daar niet woon. Ik heb, onder de grond, een gigantisch vierkamerappartement. Een woonkamer, waar ik lekker de krant kan lezen. Een slaapkamer. En een babykamer. En heel ver, heel diep, heel ver weg, de WC, dat stinkt hoor. Zo'n kooi, dat lijkt wel een gevangenis!

Roos
Nou je 't zegt, je hebt gelijk.

Hamster
Natuurlijk, ik heb altijd gelijk. Wat is dat daar?

Roos
Ik zou het niet weten.

Roos & Hamster simultaan
Lekker zacht. 't Is wel zacht.

Roos
Maar wat 't is?

Hamster
Ik weet al wat het is. Dat is geschikt voor de babykamer. Kijk, ik pak het op en spreid het uit over de vloer. Ik heb pas twaalf baby's gekregen. Die leg ik op dat zachte witte spul.

Roos
Zo hé, wauw!

Hamster
Ja, dat is heel normaal hoor. Vorige keer had ik er achttien. Maar nu zijn ze allemaal de deur uit. En ik woon nog in mijn eentje.

Roos
Twaalf? En achttien? Dat is samen dertig!

En ik... ik heb niet eens een broertje of een zusje. Ik ben altijd alleen. Helemaal alleen.

Hamster

Tja... Ah, ik zal d'r eens opvrolijken.

(MOL & HAAS OP.)

Mol

Haas, Haas, waar ben je nou?

Haas

Hier ben ik. En voor de rest is er niemand. Kijk maar, daar is het weiland. En de zon schijnt.

Mol

Oh, daar!

(HAAS ZIET ROOS EN HAMSTER EN MAAKT ZICH OP VOOR DE STRIJD.)

Roos

Hé, wat doe je nou?

Hamster

Dood liggen!

Roos

(Doet hamster na.)

Haas

Ik ben beresterk. Ik ben de allersterkste. Ik boks gewoon een beetje in de lucht, en daar liggen ze al!

Mol

Haas! Haas! Waar ben je nou? Alsjeblieft, laat me nou niet alleen!

Haas

Het was verschrikkelijk. Ik heb je echt moeten beschermen voor een groot gevaar. Een grote dikke hamster en een reus van een meid. Maar ik heb ze neergeslagen. En daar liggen ze, voor Pampus.

Roos

Ik zeg het tegen mijn moeder hoor! Dan stroopt ze je vel eraf en strooit ze peper en zout over je heen en een teen knoflook in je bek. Stoppen je in een pan. Stoken het vuur op! En dan peuzelen we je helemaal op!

Stop! Stop! Genade! Ik wil niet vechten. Ik wil vrienden zijn! Genade!

Mol

Haas, Haas, waar is nou die reus van een meid?

Haas

Daar. Daar! Kijk dan.

Mol

Haas, dat is toch geen reus. Het is een heel klein meisje. Een ukkepukkie! Moet ik daar nou bang voor zijn?

Haas

Ja, ja. Ze heeft geen vacht. Ze is helemaal kaal!

Mol

Ach joh, hou toch op. Vroeger hè, toen ik geboren werd, was ik ook kaal. Kijk maar naar mijn voeten. Precies hetzelfde. Later, als zij groot gegroeid is, dan krijgt ze ook een enorme vacht. Dat komt allemaal nog.

Roos

Kaal? Ik heb prachtige kleren. Een tuinbroek. En een lange broek. Ik heb ook een korte broek. En een kittig rokje. En een prachtige jurk. Heleboel kleuren heb ik, in alle kleuren van de regenboog.

Roos & Hamster volgen elkaar

Rood. Van de liefde. Oranje. Oranje Boven. Geel. Geel. Groen. Als het gras. Blauw. Als de lucht. Paars. Pimpelpaars!

Roos

Als ik zo naar jullie kijk, 't is altijd hetzelfde. Wat saai zeg. Bah!

Mol

Haas, Haas, wat zegt dat meisje nou?

Haas

Ze zegt dat ze niet kaal is. Dat ze een mooie tuinbroek heeft. En een lange broek. En een korte broek. En een kittig rokje. En een jurk. En elke dag andere kleuren. Rood. Oranje. Geel. Groen. Blauw. Paars, pimpelpaars. In alle kleuren van de regenboog. En wij hebben altijd hetzelfde aan, zegt ze, en dat is saai.

Mol

Zeg Haas. Ze heb gelijk. Kijk, kijk naar mij. Hoe zie ik eruit? Zo zwart als de dood. Haas, ik zou ook wel eens een groene trui willen, met allemaal rode noppen erop. En een blauwe broek, zo'n tuinbroek, met gele strepen. En een eh... een paarse legging, zo'n strakke legging. Met een roze topje erop. O, dat lijkt me leuk. Maar het kan niet! Hè, verdorie! Daar wordt ik nou toch zo verdrietig van, hè.

Haas

Wees niet zo somber, joh. Wees niet zo verdrietig. Kijk nou eens naar jezelf. Je hebt sterke klauwen en scherpe nagels. Daar kan jij ontzettend goed mee graven onder de grond. Dat kan jij, maar ik... Ik kan dat niet, ik kan helemaal niet graven. Ik moet me altijd maar een beetje verstoppen tussen de wortels van een boom. En ik kan ook al niet vliegen.

Mol

Ja, ja... Ik kan ook niet vliegen, maar dat geeft toch niks. Jij bent zo snel als de wind. Zeg Haas, kom eens even hier.

(ZE OMHELZEN ELKAAR. HAAS ZIET DE APPEL VAN HAMSTER.)

Hamster

Een appel voor jou.

Mol

Ah, een appel, lekker.

(HAAN OP.)

Haas

Help. Mol, ze is dood.

Mol

Is ze dood? Wie? Dat meisje?

Haas

Nee...Daar.

Mol

Oh daar!

Haas

Mol, kan jij een gat graven van een bij twee meter? Dan kunnen we haar begraven.

Mol

Zie je nou wel! Altijd hetzelfde. Ik ben zo zwart als de dood. Het is mijn schuld!

Roos

Jij, met je hanekam. Je bent gewoon een lellebel!
Jij, een koning? Je bent gewoon een opschepper!

Haan

Is ze dood?

Roos

Ja. En dat is jouw schuld!

Haan

Nee hoor, helemaal niet. Ze heeft gewoon teveel gegeten.

Roos

Ja... ja...

Haan

Nee, 't is een zonnesteek.

Roos

Hm... hm...

Haan

Of nee, een hartaanval. Ja dat is het, een hartaanval.
Waarom lach jij?

Roos

Ik lach niet, ik huil!

Roos, Mol, Hamster & Haas simultaan
Flauwgevallen! Flauwgevallen!
Sliep uit! Sliep uit!

Roos

Wat kan jij dat goed zeg, doen alsof je dood ligt. Hoe doe je dat?

Hamster

Ik kan het jullie wel leren hoor. Als Haan straks bijkomt, doen we net alsof wij dood liggen, gewoon om hem te pesten. Allemaal een stukje achteruit.
Ten eerste. Je ademhaling. Niet heel diep ademen, maar juist heel ongemerkt. Ten tweede. Je spieren niet aanspannen, maar slap. Ten derde. Je ogen niet wijd open, maar dicht. En dan gaan liggen. Snel, snel, hij beweegt...!

(ROOS, MOL, HAAS, HAMSTER OP DE GROND. HAAN WORDT WAKKER.)

Haan

Oh, wat verschrikkelijk. Ze zijn allemaal dood. Nu ben ik geen koning meer. Ik ben helemaal alleen op de wereld. Niemand gehoorzaamt me nu nog. En het is allemaal mijn schuld.

(IEDEREEN STAAT ACHTER DE RUG VAN HAAN OP. GEBAAR 'LEVEN': NIET TOLKEN.)

Haan

Leef je nog?

Roos

Ja ik leef.

Haan

En jij ook?

Haas

Ja ik leef

Haan

Maar dat kan toch niet? Hoe doe je dat dan?

Hamster

Toevallig ben ik heel erg goed in doen alsof ik dood lig.
Maar... wat kan jij eigenlijk?

Haan

Ik kan fladderen. Ik kan trappen en ik kan pikken en ik kan schoppen!

Hamster

Maar wat kan jij niet?

Roos

Hij kan geen ei leggen!

Hamster

Wat kan jij?

Mol

Ik kan eh...graven. Graven ja, graven.

Hamster

En wat kan jij niet?

Mol

Ik kan niks, eh... niks zien.

Hamster

Wat kan jij?

Haas

Ik kan zien! Zien ja, dat kan ik.

Hamster

En wat kan jij dan niet?

Haas

Ik kan niet graven. En vliegen... lukt ook al niet.

Hamster

Wat kan jij niet?

Roos

Ik kan niet vliegen. Alleen 's nachts in mijn dromen. Oh, dan vlieg ik als de beste. Maar als ik dan weer wakker wordt: vleugeltjes weg!

Hamster

Maar wat kan jij wel?

Roos

Ik kan heel mooi bellen blazen. Kijk maar.

(DE AANDACHT WORDT GERICHT OP DE POP.)

Hamster

Ik weet wel wat dat is. Het is geschikt voor de babykamer.

Ik pak dat zacht witte spul op en spreid het uit over de vloer. Ik heb pas twaalf baby's gekregen, moet je weten. En die kan ik erop leggen. Het is een baby-matras!

Mol

Nee, nee, het is niet wat je zegt. Dat ding daar. Waar? Oh, dat ding daar. Dat ding daar is sneeuw... Ja, dat zeg ik, een sneeuwbal. Sneeuw, als van een sneeuwpop.

Haas

Nee, helemaal niet. Dat is het niet hoor. Nee, nee, echt niet.

Dat ding daar hè... Ik heb het zelf gezien. Dat is van een vos. Die had vreselijke jeuk, want die had vlooien. Dus hij ging op zoek naar prikkeldraad, omdat daar soms schapenwol aan zit. Daar maakte hij een bolletje van en legde dat op z'n neus. Toen ging hij op zoek naar een meer. En hoe dieper hij in het water ging, hoe hoger de vlooien sprongen. Tot ze

allemaal in het bolletje zaten. Hij dook onder... Het bolletje dreef weg en kwam dáár terecht!

Haan

Kijk allemaal naar mij! Daar woont een oud vrouwtje, die heeft een poes met lang haar. Elke dag staat ze vroeg op om z'n vacht te kammen. Urenlang. En dan zit zij met een kam vol haar. Ze doet het raam open en gooit het naar buiten. En de wind heeft het dáárheen gewaaid.

Roos

Nee hoor, echt niet. Dat ding daar is van een reus. Een hele grote reus. Een reus van een reus. Met zijn hoofd in de wolken en zijn voeten op de grond. Hij kan bomen zo uit de grond rukken en breken als lucifershoutjes. En hij kan een heel groot zwembad in één keer leeg slurpen. En weet je wat hij met ons doet? Hij pakt ons allemaal in één keer op, en dan gooit hij ons in zijn mond en slikt ons in één keer door. Zo in z'n buik. En soms... heeft hij jeuk aan zijn oor. Dan pakt hij een boom en dan pakt-ie zo'n bol watten en dan gaat hij in zijn oor zitten peuteren, tot de jeuk weg is. En dat wattenstokje gooit hij weg. Ah, dat stinkt, jongen, dat ding!

Haan

Een reus?

Roos

Ja, een enorme reus.

Mol

Hé, zeg eh... eet hij ons in één keer op? Zonder te kauwen?

Roos

Ja, makkelijk.

Hamster

Een zwembad in één keer leeg drinken?

Roos

Ja hoor, ja.

Haas

Een boom uitrukken en doormidden breken?

Roos

Ja, doet-ie zo.

Haan

Zeg, die reus, heb je die zelf gezien?

Roos

Nee, ik heb thuis een boek. Een sprookjesboek. En daar zit een tekening in van die enorme reus. Daar heb ik 'm gezien en zo heb ik het onthouden.

Hamster

Hé, dat ding daar, het beweegt.

Mol

Haas, haas. Wat zegt ze nou?

Haas

Het beweegt!

Mol

Wat beweegt?

Haas

Dat witte ding daar.

Mol

Oh dat ding, jaaa, het beweegt. Jongens, het beweegt!

Hamster

Ja! Dat zei ik toch al!

(RUPS WORDT VLINDER.)

Roos

Die rups... is veranderd in een vlinder met vleugels...!

(ROOS GAAT WEER LIGGEN SLAPEN.)

Haas, Mol, Haas en Hamster simultaan

's Nachts in mijn dromen

zitten vissen in bomen

vliegen vogels in de zee

's Nachts in mijn droom

vallen de wolken naar benee

gaan de bergen op reis

's Nachts in mijn droom

verandert vuur in ijs

en ik brand me aan de sneeuw

's Nachts in mijn droom

legt de leeuw een ei als kip

lacht de beer zich een kriek

's Nacht in mijn dromen

wordt mijn huis een mooi zeeschip

en mijn bed een wentelwiek

's Nachts in mijn droom

sta ik als koning op het balkon

en rond de aarde draait de zon